

Pääkirjoitus

Syödäkö vai ei?

(Tiede 7/2007)

Geenisoijalla kasvatettua kotimaista possunlihaa löytyy pian lähikaupan kylmäaltaasta. Pitäisikö makkarapakettiin lätkäistä varoitusmerkki, tivaa toimittaja pääministeriltä tiedotustilaisuudessa. Ihmisen on hyvä tietää, mitä suuhunsa laittaa, myötäilee kahdeksan kiloa kevytkokiksella laihduttanut Matti Vanhanen.

Suomessa käytiin loppukesällä tulista keskustelua ruoan turvallisuudesta, mikä on iloinen asia. Keskustelu oli epä-älyllistä, mikä ei ole lainkaan iloinen asia.

Vastakkain olivat ympäristöaktivistien *ei*-leiri ja teollisuuden *kyllä*-leiri. Edellisten mielestä suomalaisille sioille ei sovi syöttää muuntogeenisoijaa eikä meille kuluttajille mutanttimakkaraa, tai molempien käy kalpaten. *Kyllä*-leiri päästäisi geenisoijan sikaloihin, koska se kelpaa possulle ja markkinat pakottavat. Oman sorkkanssa keskusteluun pistivät myös poliitikot. Tulos: paljon tunnetta ja väärinymmärrystä, liian vähän punnittuja puheenvuoroja.

Väite 1: *Geenirehu on vaaraksi possuille ja ihmisille.* Terveyshaitoista ei ole näyttöä. Me ja siat popsimme joka aterialla jopa miljardeja geenejä. Ne eivät ole myrkyä vaan täysin normaali osa ravintoa. Suolisto siivoaa geenit – tavalliset ja muunnetut – joko pönttöön tai pahnoille (ks. s. 50–51).

Väite 2: *Geenien muuntelu on luonnotonta.* Muuntelu ei ole belsebuubin tekosia, vaan sitä tapahtuu luonnossa itsestään.

Väite 3: *Geenimuuntelussa ei ole mitään hyvää.* Geenitekniikka on kuin leipäveitsi keittiössä. Oikein käytettynä hyödyllinen, mutta sillä voi myös satuttaa itseään. Maataloudessa geenien muokkauksella voi muun muassa vähentää torjunta-aineiden ja lannoitteiden käyttöä ja kenties torjua ilmastonmuutosta.

Väite 4: *Kuluttajilla on oikeus tietää, mitä ruoka sisältää ja miten se on tuotettu.* Ymmärrän vaatimuksen, samoin ihmisten kokeman geenikammon. Uusi ja outo saa meidät pelkäämään, vaikka ruoan todelliset riskit ovatkin aivan muualla. Ymmärrän senkin, että joku haluaa boikotoida geenitekniikan avulla tuotettua ruokaa protestiksi globaalille agribisnekselle. Pelottelu mutanttimakkaroilla ja maailmanlopulla on sen sijaan vastenmielistä.

Loppujen lopuksi geenituotteiden tulo kauppaan on kuluttajan etu. Se lisää valinnanmahdollisuuksia. Jokainen meistä voi äänestää lompakollaan ja poimia lautaselleen, mitä mieltä.

Hyvää syksyä, Tieteen lukijat!

Jukka Ruukki
Päätoimittaja
jukka.ruukki@sanomamagazines.fi

P.S. Tietääköhän pääministeri, mitä äijäkola sisältää ja miten se on valmistettu?